

- Statistinių duomenų rinkimas, grupavimas, aprobavimas ir sintezė;
- Kiekybinis tyrimas.

Lietuvos aukštojo mokslo tendencijos ir specialistų rinkos poreikio perspektyvos

Kvalifikuoto, orientuoto į darbo rinkos poreikius, specialisto rengimas visada išlieka vienu iš prioritetinių švietimo sistemos tikslų ypatingai vykstant ekonominiams pokyčiams šalyje. Lietuvoje kaip ir daugelyje Europos šalių egzistuoja dvinarė – kolegijų ir universitetų – aukštojo mokslo sistema, kuria siekiama parengti įvairių sričių, konkurencingus rinkoje, specialistus. Todėl labai svarbu sekti pokyčius vykstančius darbo rinkoje, kad visada žinoti specialistų poreikį bei aukštosiose mokyklose rengiamų studentų paklausą. Šią tendenciją lemia kaskart populiarėjantis aukštasis mokslas, studentų skaičiaus augimas, bet, nepaisant to, konkrečių specialybių darbuotojų jaučiamas stygius, o kitų specialistų paruošta net keleriems metams į priekį.

Šalyje aukštojo mokslo institucijos užima patį svarbiausią vaidmenį rengiant kvalifikuotus ir aukštos kvalifikacijos specialistus. Švietimas suteikia individui daugiau gebėjimų ir galimybių efektyviai save realizuoti bei turi labai didelę reikšmę žiūrint į žmogų ne vien kaip į atskirą socialinį vienetą, bet kaip į vieną iš pagrindinių veiksnių šalies ekonominio potencialo vystyme ir maksimaliame jo realizavime (Gižienė ir Barkauskas 2010). Švietimo sistemos (ir aukštosios mokyklos) pagrindinis tikslas – išvystyti kiekvieno asmens gebėjimus, laiduojančius jam būti dabar ir ateityje reikalingu ir vertinamu visuomenės nariu bei suteikti esminį pagrindą gyventi pilnavertį gyvenimą (Lietuvos mokslas... 2003). Aukštasis išsilavinimas suteikia absolventams žinių ir universaliųjų gebėjimų, kurie padeda užimti aukštos kvalifikacijos reikalaujančias darbo vietas. Bet neretai mokymo programos, atitinkančios kintančias ekonomikos reikmes, keičiamos per lėtai, jos neatspindi ir nepadedą tenkinti būsimų darbo vietų poreikio, o absolventams sunku rasti kokybišką jų studijų srities darbo vietą.

Besikeičiantys darbo rinkos poreikiai, keliami nauji reikalavimai mokymo ir mokymosi kokybei aukštąsias mokyklas skatina atnaujinti studijų programas, pasiūlyti naujas studijų kryptis, specializacijas ir modulius. Deja, ši veikla neužtikrina, kad visi aukštąsias mokyklas baigę absolventai tikslingai ir motyvuotai pasirinktų darbinę veiklą.

Kolegija yra aukštoji mokykla, kurioje vyrauja profesinės pakraipos studijos. Čia plėtojami taikomieji moksliniai tyrimai ir (ar) taikomoji mokslinė veikla arba profesionalus menas. Studijos trunka nuo 3 iki 4 metų ir yra tik viena pakopa – profesinis bakalauras (Leonavičius ir Rutkienė 2010). Socialinių mokslų sritį yra pasirinkę apie 55 proc. visų studijuojančių kolegijose studentų. Antroje vietoje technologijų studijų sritis, kurioje studijuoja apie 27 proc., kai tuo tarpu universitetuose tokioje studijų srityje studijuojančių yra 15 proc. Galime daryti išvadą, kad technologijų srityje daugiau yra praktinio paruošimo negu universitetuose, ir galbūt turi įtakos mažesnis stojamojo balo koeficientas. (Lietuvos švietimas... 2012).

Mokslo pažanga ir beišplėtojančios technologijos sąlygoja įvairių sričių specialistų poreikį, o transporto sektorius, vienas iš dominuojančių Lietuvoje, skatina su transportu susijusių specialistų poreikio augimą. Lietuvoje yra vienas specializuotas transporto inžinerijos fakultetas (VGTU Transporto inžinerijos fakultetas), bet kolegijų lygyje egzistuoja virš 8 Lietuvos kolegijų rengiančių transporto specialistus. Didžiausias kiekis kolegijinių specialistų rengimo tenka Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijai (VTDK). Transporto specialistų rengimo spektras joje yra labai platus nuo logistikos ir vežimo specialistų iki automobilių techninės priežiūros ir autoelektronikos specialistų.

Susidomėjimą studijuojama mokslo kryptimi iš dalies turi aktyviai skatinti dėstytojai, kurie siektų studentams įdiegti sistemingą mąstymą, padėsiantį praktinėje veikloje, ieškant informacijos ar sprendžiant iškilusias problemas. Reikėtų orientuoti studentą, kaip būsimą specialistą, taikyti praktinius metodus, leidžiančius giliau pažinti būsimą ne tik teorinę, bet ir praktinę veiklą. Dėstytojai taip pat turėtų būti puikūs praktikai, tikri savo srities specialistai, pagal galimybes kelti savo kvalifikaciją užsienyje. Tuomet paskaitose

pristatomos realios situacijos būtų aktualesnės bei sukeltų įvairių diskusijų ieškant sprendimo būdų esamai problemai spręsti (Be aukštojo... 2011).

Kalbant apie praktiką, studentų pasirengimo nepakankamumą lemia netinkamos teisinės, ekonominės, organizacinės sąlygos. Dažnam kyla sunkumų dėl praktikos atlikimo vietos. Dalis verslininkų nesuinteresuoti, kad jų įmonėse studentai atliktų įvairią praktiką. Studentų mokymuisi sugaištas laikas įmonei nenaudingas, nes mažina jų mokymą vykdančių specialistų darbo našumą (Albrechtas 2005). Tad studentų praktinis orientavimas studijų metu aukštajai mokyklai yra sunkus darbas. O juk didesnis bendradarbiavimas tarp aukštųjų mokyklų ir darbdavių, susitarimai dėl studentų praktikos būtų naudingas tiek studentams, tiek darbdaviams. Darbdaviai galėtų po studijų įdarbinti aukštos kvalifikacijos jauną specialistą, jau prieš tai susipažinus su jo gebėjimais. Jaunam specialistui būtų galimybė susipažinti su darbo specifika, reikalavimais, ir, jeigu reikėtų, patobulinti profesines žinias. Yra nemažai atliktų tyrimų, atskleidžiančių darbdavių nuomonę apie studentų praktinį pasirengimą ir trūkstamas žinias (Martinaitis 2010). Tačiau tyrimų apie absolventus, jų įsidarbinimą pagal specialybę, bei įgytų žinių ir gebėjimų praktinį pritaikomumą nėra daug.

Automobilių techninio eksploatavimo absolventų nuomonės apie įgytų gebėjimų praktinį pritaikymą tyrimas

Vertinant aukštos kvalifikacijos specialistų rengimą ir analizuojant darbo rinkos poreikius, buvo pasirinktas kiekybinis tyrimo metodas – anketinė apklausa ir apklausos duomenų statistinis apdorojimas. Apklausa buvo pasirinkta, kadangi tai pakankamai greitas ir patogus tyrimo duomenų rinkimo būdas, leidžiantis atskleisti tiriamųjų nuostatas, vertybes, elgsenos bruožus. Šį pasirinkimą sąlygojo tai, kad: statistines procedūras yra atliekamos su kiekybiniais duomenimis; procedūros, kuriomis apdorojame kiekybinius duomenis yra palyginti apibrėžtos ir lengvai koduojamos, o tos, kuriomis apdorojame kokybinius duomenis yra žymiai daugiau neapibrėžtos, įvairios ir kintamos; kiekybiniai tyrimai yra orientuoti į objekto išorinių požymių, kurie gali būti išmatuoti ir išreikšti skaičiais, identifikavimą. Kiekybiniai tyrimai yra tinkamesni kai: norima išmatuoti mintis, jausmus ir elgesį tarp didesnio tiriamųjų skaičiaus; siekiama pagrįsti objekto esminius požymius, reiškinių priežastinius ryšius, jo funkcionavimo veiksnius; jau yra atliktas kokybinis tyrimas ir norima papildyti jo metu gautą informaciją (www.sic.lt).

Absolventų, baigusią automobilių techninio eksploatavimo specialybę (Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje), anketinė apklausa buvo vykdoma 2012 m., 2011 m., 2010 m. Respondentams buvo pateikta anoniminė anketa su 12 klausimų.

Apklausoje dalyvavo 44 absolventai, iš kurių studijas kolegijoje baigė: 2005 m. – 11,36 %; 2007 m. – 29,55 %, 2008 m. – 36,36 %, 2009 m. – 18,18 %, 2011 m. – 2,27 %, 2012 m. – 2,27 %. Didžioji dalis respondentų (65,91 %) buvo baigę iššestines (neakivaizdines) studijas, 34,09 % – nuolatinės (dieninės). Visi apklausoje dalyvavę respondentai buvo vyrai, kurių amžius nuo 21 iki 37 metų.

Absolventų apsisprendimą studijuoti Automobilių techninio eksploatavimo specialybę nulėmė įvairios priežastys: tikėjosi, kad pasirinkta profesija užtikrins įdomų darbą (40,91 %), tikėjosi, kad pasirinkta profesija užtikrins gerai apmokamą darbą (29,55 %), tikėjosi, kad pasirinkta profesija užtikrins nuolatinį darbą (29,55 %). Tyrimas parodė, jog didžioji respondentų dalis tikėjosi, kad pasirinkta profesija užtikrins įdomų darbą. Daugumos absolventų teigimu jie yra patenkinti įgyta Automobilių techninio eksploatavimo specialybe ir įvardino, kad kolegijoje įgytų teorinių žinių jiems pakanka. Nedidelei daliai 2007 metais baigusią absolventų studijų metu įgytų žinių nepakako ir įvardino, kad jiems dar trūksta: naujausios autotechnikos ir autotechnologijos žinių, daugiau žinių apie naujas automobilių konstrukcijas. 2005 metai baigusieji pasigedo variklio konstrukcijos, sandaros. Tačiau reikia įvertinti ir tą faktą, kad nuo studijų baigimo 2005 m. iki dabar įvyko nemažai permąstymų nagrinėjamoje studijų programoje.

Tyrimo metu aktualu buvo išsiaiškinti ar studentams pakanka praktinių įgūdžių. Kaip tyrimas parodė, didžiajai daliai respondentų praktinių žinių iš dalies (36,36 %) pakanka, pakanka (29,55 %) ir 34,09

AUTOMOBILIŲ TECHNINIO EKSPLOATAVIMO ABSOLVENTŲ GEBĖJIMŲ UGDYMO IR FORMAVIMO REZULTATŲ INTEGRALUMAS UŽTIKRINANTIS KARJEROS PERSPEKTYVAS

Kristina Čižiūnienė^{1,2}, Eugenija Štaraitė¹, Jonas Matijošius^{1,2}

¹ *Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, Technikos fakultetas, Automobilių transporto katedra*

² *Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Transporto inžinerijos fakultetas, Logistikos ir transporto vadybos katedra*

³ *Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Transporto inžinerijos fakultetas, Automobilių transporto katedra*

Anotacija

Aukštosios mokyklos siūlo didelį spektrą specialybių, tačiau ne visos jos yra populiarios tarp stojančiųjų. Lietuvos rinkai šiai dienai yra paruošta pakankamai socialinių mokslų specialistų, tačiau jaučiamas trūkumas technologinių mokslų specialistų. Tokia tendencija vyrauja todėl, kad stojantieji renkasi dažniausiai lengvesnes studijas socialiniuose moksluose. Per daugelį metų, automobilių techninio eksploatavimo, kaip technologinių mokslų srities, specialistų parengta nemažai, tačiau jų poreikis per visą tą laikotarpį nei kiek nesumažėjo. Todėl yra labai svarbu žiūrėti kaip šios srities absolventų gebėjimų ugdymas aukštosiose mokyklose koreliuoja su įgytų gebėjimų praktiniu pritaikomumu bei karjeros perspektyvomis. Šiame straipsnyje bus analizuojami tyrimo rezultatai, kaip automobilių techninio eksploatavimo absolventai vertina aukštojoje mokykloje įgytas žinias ir gebėjimus užtikrinančias konkurencingumą ir karjeros perspektyvas.

Reikšminiai žodžiai: Gebėjimų ugdymas, karjera, automobilių techninio eksploatavimo absolventas, Lietuvos aukštojo mokslo sistema.

Įvadas

Lietuva, orientuodamasi į pasaulines tendencijas, siekia, kad aukštosiose mokyklose studijuotų tiek jaunuolių, kiek dabar, tačiau šiuo metu svarbiau, kad abiturientai studijas labiau sietų su profesinėmis galimybėmis. Lietuvoje daugelis jaunuolių nori studijuoti aukštojoje mokykloje, nes vis dar gajus sovietiniais metais susiformavęs stereotipas, kad universiteto diplomą atveria visus kelius. Be to, vis dar nemažai abiturientų studijas renkasi pagal labiausiai patikusį dalyką mokykloje.

Prognozuojama, jog per artimiausius penkerius metus jei ne Lietuvoje, tai užsienyje įvairių sričių specialistų tokių, kaip: informacinių technologijų, biotechnologijos, biochemikų, nanotechnologijų, įvairių sričių inžinierių, branduolinės energetikos, atsinaujinančių elektros šaltinių, gydytojų, slaugytojų, odontologų ir pan. stigs, jiems bus siūlomi geri atlyginimai, bus lengva įsidarbinti (Lietuva po... 2012).

Asmuo, pasirinkęs aukštojoje mokykloje studijų programą, studijuodamas jau nuo pirmo kurso turi domėtis mokslo kryptimi, kad įgytas žinias vėliau galėtų pritaikyti darbe ir kasdienėje veikloje (Be aukštojo... 2011) ir, kad įgytų žinių ir gebėjimų integralumas užtikrintų karjeros perspektyvas.

Tyrimo objektas – absolventai, baigę automobilių techninio eksploatavimo specialybę vienoje iš Lietuvos aukštųjų mokyklų (Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (VTDK)).

Straipsnio tikslas – išanalizuoti absolventų, baigusią automobilių techninio eksploatavimo specialybę VTDK gebėjimų ugdymo ir formavimo rezultatų integralumą, kuris užtikrintų tolimesnes karjeros perspektyvas.

Tikslui pasiekti iškelti šie uždaviniai:

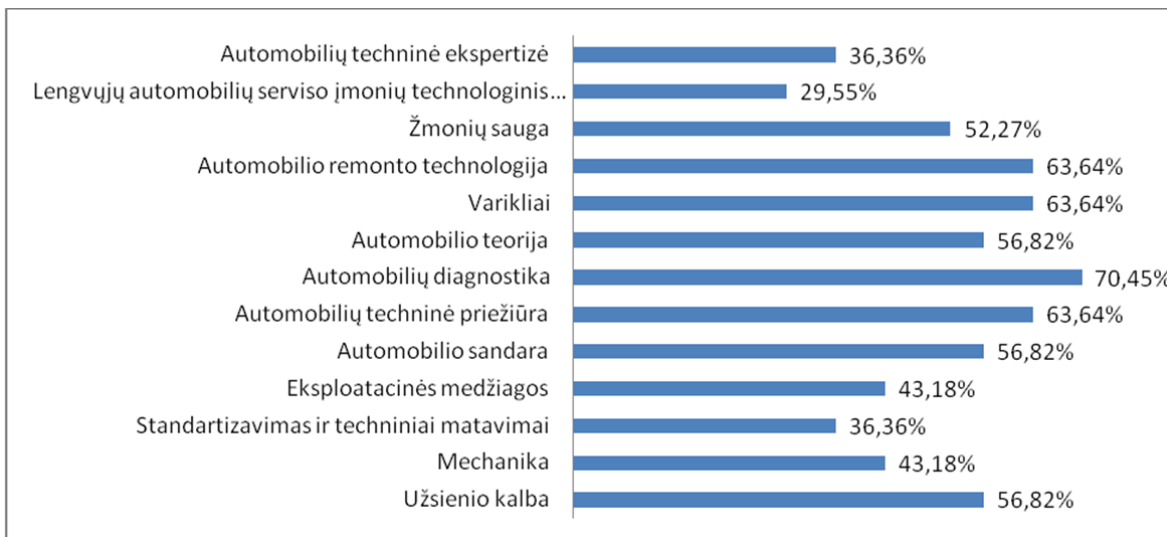
- Išanalizuoti Lietuvos aukštojo mokslo tendencijų vystymąsi aukšto lygio specialisto ruošimo proceso metu.
- Automobilių techninio eksploatavimo absolventų poreikio darbo rinkoje monitoringas bei perspektyvumo pagrindimas.
- Išsiaiškinti priežastis, kodėl studentai renkasi šią specialybę.
- Išsiaiškinti absolventų studijuotų dalykų reikšmingumą ir jų pritaikomumą darbe po studijų.
- Išsiaiškinti veiksnius, kurie daro įtaką respondentų, kaip specialistų, parengimui.

Naudojami metodai:

- Literatūros šaltinių analizė;

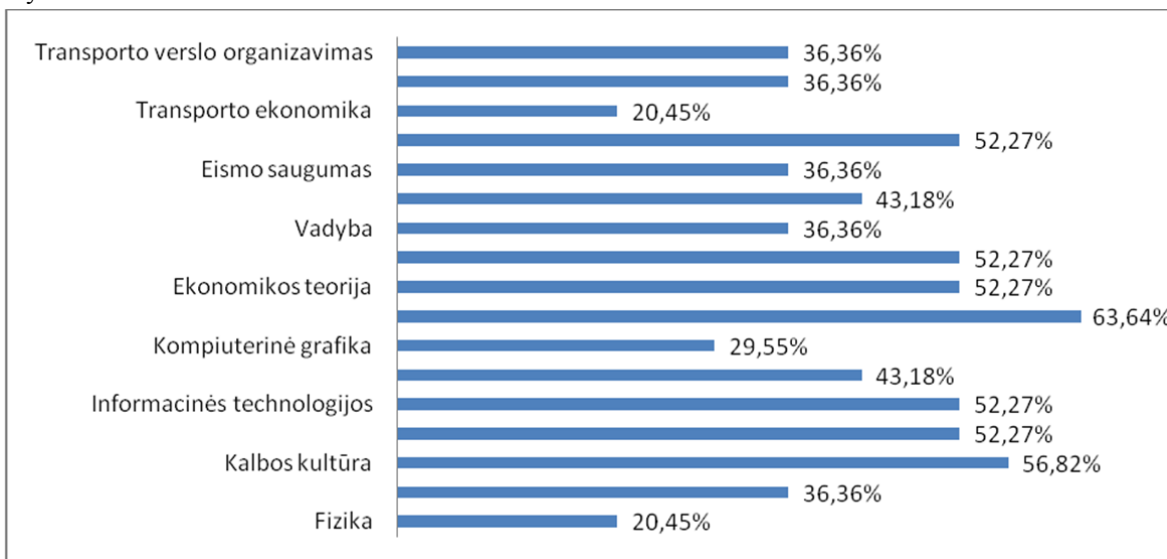
% – nepakanka. Respondentų grupė, kuriai nepakanka praktinių įgūdžių, studijas buvo baigę anksčiau nei 2007 metais.

Per visą studijų laikotarpį, absolventai studijavo nemažai dalykų, kurie yra orientuoti tiek į bendrųjų, tiek ir į specialybinių gebėjimų ugdymą. Tyrimo metu, respondentai buvo paprašyti įvertinti, kuriuos iš studijų dalykų praktikoje tikrai pritaiko (1 paveikslas), kuriuos iš dalies (2 paveikslas), o kurių nepritaiko visiškai.

1 pav. Studijų dalykai, kuriuos absolventai tikrai pritaikė darbe

Kaip tyrimai parodė, labiausiai absolventai pritaiko specialybinius dalykus ir iš dalies ekonominius ir vadybinius.

2 pav. Studijų dalykai, kuriuos absolventai iš dalies pritaikė darbe

Tyrimo metu buvo taip pat nustatyta, kad absolventai nepritaiko taikomųjų tyrimų metodologijos 43,18%, filosofijos 43,18 % ir sociologijos 36,36 %. Įvertinus šiuos aspektus tyrimo metu svarbu buvo išsiaiškinti, kokie gi veiksniai įtakojo absolventų, kaip specialistų parengimą (1 lentelė). Respondentai,

tyrimo metu, galėjo rinktis jiems keletą tinkamų variantų. Tyrimu nustatyta, kad pagrindiniai veiksniai įtakoję specialisto parengimo kokybę yra: dėstytojo teorinės žinios ir praktiniai gebėjimai, taip pat gebėjimas spręsti iškilusias problemas, bei tiksliai išaiškinti užduotis. Taip pat respondentai įvardino, kad ne ką mažiau svarbu yra ir jų pačių iniciatyvumas, bei noras siekti naujo patyrimo ir žinių.

1 lentelė

Veiksniai įtakoję specialisto parengimo kokybę

Kriterijai	Visiškai sutinku	Sutinku	Sunku pasakyti	Nesutinku	Visiškai nesutinku
1. Tinkama mokymosi aplinka	36,36 %	52,27 %	6,82 %	-	-
2. Mokymosi priemonių įvairovė	29,55 %	29,55 %	36,36 %	-	-
3. Tinkamas laboratorijų techninis aprūpinimas	29,55 %	43,18 %	13,64 %	6,82 %	-
4. Taikoma programinė įranga	29,55 %	43,18 %	29,55 %	-	-
5. Studijų metu įgytų teorinių žinių lygis	29,55 %	52,27 %	-	-	-
6. Studijų metu įgytų praktinių gebėjimų lygis	29,55 %	20,45 %	43,18 %	-	-
7. Studento iniciatyvumas	43,18 %	29,55 %	6,82 %	13,64 %	-
8. Studento noras siekti naujo patyrimo ir žinių	43,18 %	36,36 %	13,64 %	-	-
9. Dėstytojo teorinės žinios	70,45 %	13,64 %	-	-	-
10. Dėstytojo praktiniai gebėjimai	63,64 %	29,55 %	6,82 %	-	-
11. Dėstytojo gebėjimas spręsti iškilusias problemas	52,27 %	29,55 %	13,64 %	-	-
12. Dėstytojo gebėjimas tiksliai išaiškinti užduotis	63,64 %	20,45 %	6,82 %	-	-

Atlikus šį vertinimą absolventai taip pat rangavo ir, jų manymu, tinkamiausias mokymosi formas iš kurių pirmoje vietoje buvo paskaita (45,45 %), antroje vietoje laboratoriniai darbai (27,27 %), trečioje vietoje praktikos darbai (18,18 %) ir ketvirtoje vietoje savarankiški darbai (9,09 %). Iš tyrimo rezultatų matyti, kad yra daug veiksnių įtakančių absolventų gebėjimų ugdymo ir formavimo rezultatų integralumą, kuris galėtų užtikrinti karjeros perspektyvas. Norint užtikrinti sėkmingą absolventų įgytų gebėjimų integralumą praktikoje, reikia atsižvelgti į absolventų siūlymus, iš kurių svarbiausi jų manymu būtų tai, kad: daugiau dėmesio skirti praktiniams užsiėmimams; sumažinti paskaitų visiškai nesusijusių su specialybe; daugiau dėmesio skirti naujovėms; daugiau praktinių užsiėmimų, atnaujinti techninę įrangą, kad atitiktų šių dienų automobilių technologijas.

Išvados

1. Technologiniai mokslai nėra labai populiarūs studentų tarpe, tačiau būtent šios srities specialistams yra prognozuojamas rinkos poreikio augimas.
2. Automobilių techninio eksploatavimo specialybė tarp stojančiųjų yra pakankamai populiari. Rinkdamiesi šias studijas absolventai tikėjosi, kad pasirinkta profesija užtikrins įdomų darbą, bei gerai išmanančių dėstytojų darbas, leis įgyti geras žinias ir pakelti kvalifikaciją
3. Kolegijoje studijų metu įgytų teorinių žinių absolventams pilnai ar iš dalies pakanka, kadangi didžioji dalis dalykų absolventams yra reikšmingi ir pritaikomi praktiniame darbe.
4. Respondentų teigimu, jų kaip specialistų parengimui, didžiausią įtaką studijų laiku daro paskaita ir laboratoriniai darbai, todėl norėtų, kad daugiau dėmesio būtų skiriama praktikai, bei specialybiniais dalykams.
5. Automobilio techninio eksploatavimo absolventų gebėjimų ugdymo ir formavimo rezultatų integralumas yra vienas iš sėkmės garantų, užtikrinantis karjeros perspektyvas. Todėl yra labai svarbu, laiku atlikti studijų programų koregavimus, taip pat užtikrinti bendradarbiavimo galimybes su socialiniais dalininkais, bei atsižvelgti į absolventų siūlymus gerinant studijų procesą.

Literatūra

1. Albrechtas J. Specialistų su aukštuoju išsilavinimu pasiūlos Lietuvoje retrospektyva, 2005. *Šiuolaikinių europinių aukštojo mokslo plėtros tendencijų iššūkiai Lietuvos aukštojo mokslo sistemai: tarptautinės mokslinės praktinės konferencijos pranešimų medžiaga (LR Seimas, 2005 m. vasario 25 d.)*. Klaipėda. p. 22-25.
2. *Be aukštojo mokslo – aukštesnės ir geriau apmokamos pareigos nepasiekiamos*, 2011. Veidas, 2011

- rugpjūčio 17d., [žiūrėta 2014 01 27] Prieiga per internetą: <http://www.veidas.lt/be-aukstojo-mokslo-aukstesnes-ir-geriau-apmokamos-pareigos-nepasiekiamos>
3. Gižienė V., Barkauskas V., 2010. *Intelektinio kapitalo svarba universitetų valdymui*, Ekonomika ir vadyba, Kaunas: Kauno technologijų universitetas, , 503p. ISSN 1822-6515 [žiūrėta 201401 04]. Prieiga per internetą: <http://www.ktu.lt/lt/mokslas/zurnalai/ekovad/15/1822-6515-2010-498.pdf>
 4. Leonavičius V., Rutkienė A., 2010. *Aukštojo mokslo sociologija: studijų pasirinkimas ir vertinimas*, Kaunas, p. 79.
 5. *Lietuvos mokslas ir pramonė: universitetai žinių visuomenėje*. 2003. Konferencijos pranešimų medžiaga, Kaunas, 52 p.
 6. *Lietuva po penkerių metų: perspektyviausios ir neperspektyviausios profesijos*, 2012. Veidas, 2012 02 17, [žiūrėta 2014 01 29] Prieiga per internetą: <http://www.veidas.lt/lietuva-po-penkeriu-metu-perspektyviausios-ir-neperspektyviausios-profesijos-2>
 7. *Lietuvos švietimas skaičiais 2012 studijos*, 2012. Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras. Statistinis leidinys, *Vilnius, p.7.* [žiūrėta 2014 02 12] Prieiga per internetą: http://www.mosta.lt/images/documents/stebesena/studijos/lietuvos_svietimas_skaiciais_2012_studijos.pdf
 8. Martinaitis Ž. *Specialistų poreikio prognozės bemaž bevertės*, 2010. Vilnius, 2010 06 16. [žiūrėta 2014 02 15] Prieiga per internetą: http://www.technologijos.lt/n/svietimas/kurstoti/kur_ir_ka_studijuoti/S-13525/straipsnis/Z-Martinaitis-Specialistu-poreikio-prognozes-bemaz-bevertes?l=3&p=1
 9. Prieiga per internetą: <http://www.sic.lt/index.php/lt/p/tyrimu-metodai/kiemybiniai-tyrimai> [žiūrėta 201402 15]
 10. Truncienė R., Samašonok K., Kulytė D. 2010. *Studijų pasirinkimo motyvai ir pasitenkinimas studijomis*, Vilniaus kolegija, p. 9 [žiūrėta 2013 02 24]. Prieigą per internetą <http://www.viko.lt/uploads/files/2010/Straipsniai/01%20straipsnis.pdf>

THE RESULTS OF AUTOMOBILE TECHNICAL EXPLOITATION GRADUATES EDUCATION SKILLS AND FORMATION INTEGRITY FOR MORE CAREER OPPORTUNITIES

Summary

The High School offers a wide range of specialties, but not all of them are popular among applicants. For Lithuanian market is enough social scientists specialists, but there is a lack of technological sciences specialists. This trend prevails because applicants usually prefer easier studies in the social sciences. Over many years there are lot of graduates of automobile technical exploitation, but they need throughout the period, has not much diminished. It is very important to see how the skills of graduates in the field of higher education are correlated with the practical application of acquired skills and career prospects. In this article will be analyzed the results of research, how graduates of automobile technical exploitation assess in the higher school gained knowledge and skills which ensure the competitiveness and career prospects.

Keywords: skills developing, the graduates of automobile technical exploitation, Lithuanian higher education system.

AUTORIŲ LYDRAŠTIS

Autoriaus vardas, pavardė: Kristina Čižiūnienė.

Mokslo laipsnis ir vardas: daktarė, lektorė

Darbo vietą ir pozicija: VšĮ Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos, Technikos fakulteto Automobilių transporto katedros lektorė. VšĮ Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Transporto inžinerijos fakulteto Logistikos ir transporto vadybos katedros docentė.

Autoriaus mokslinių interesų sritys: Rinkos specialistų ugdymas, logistika, marketingas.

Telefonas ir el. pašto adresas: +370 653 62824, k.ledauskaite@vtdko.lt

Autoriaus vardas, pavardė: Eugenija Štaraitė.

Mokslo laipsnis ir vardas: inžinierė-ekonomistė, lektorė

Darbo vietą ir pozicija: VšĮ Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos, Technikos fakulteto Automobilių transporto katedros lektorė.

Autoriaus mokslinių interesų sritys: Specialistų ruošimas ir mokymas.

Telefonas ir el. pašto adresas: +370 653 62824, e.staraitė@vtdko.lt

Autoriaus vardas, pavardė: Jonas Matijošius.

Mokslo laipsnis ir vardas: daktaras, lektorius

Darbo vietą ir pozicija: VšĮ Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos, Technikos fakulteto Automobilių transporto katedros lektorius. VšĮ Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Transporto inžinerijos fakulteto Automobilių transporto katedros docentas.

Autoriaus mokslinių interesų sritys: Rinkos specialistų ugdymas, transporto ekologija, alternatyvioji energetika.

Telefonas ir el. pašto adresas: +370 684 04169, j.matijosius@vtdko.lt

A COVER LETTER OF AUTHORS

Author name, surname: Kristina Čižiūnienė.

Science degree and name: doctor, lector.

Workplace and position: Vilnius Technology and Design College, Technical faculty Automobile Transport department lector. Vilnius Gediminas Technical University, Transport Engineering faculty Logistics and Transport Management department associated professor.

Author's research interests: Market specialists development, logistics, marketing

Telephone and e-mail address: +370 653 62824, k.ledauskaite@vtdko.lt

Author name, surname: Eugenija Štaraitė.

Science degree and name: engineer-economist, lector.

Workplace and position: Vilnius Technology and Design College, Technical faculty Automobile Transport department lector.

Author's research interests: Preparation and training of specialists

Telephone and e-mail address: +370 653 62824, e.staraitė@vtdko.lt

Author name, surname: Jonas Matijošius.

Science degree and name: doctor, lector.

Workplace and position: Vilnius Technology and Design College, Technical faculty Automobile Transport department lector. Vilnius Gediminas Technical University, Transport Engineering faculty Automobile Transport department associated professor.

Author's research interests: Market specialists development, transport ecology, alternative energetics.

Telephone and e-mail address: +370 684 04169, j.matijosius@vtdko.lt